

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4ECdo/77/2013
Identifikačné číslo spisu:	6307201929
Dátum vydania rozhodnutia:	15.07.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6307201929.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti povinnej J. naposledy trvale bytom B., zastúpenej opatrovníčkou R., tajomníčkou informačného centra Okresného súdu Zvolen, o vymoženie 1 022,37 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6 Er 259/2007, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. októbra 2012 sp. zn. 1 CoE 429/2012, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.
Dovolanie oprávnenej o d m i e t a.
P povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Súdny exekútor žiadosťou doručenou na Okresný súd Brezno 4. mája 2007 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len "Exekučný poriadok") na základe rozhodcovského rozsudku z 24. októbra 2006 sp. zn. SR 5569/06 vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská a.s. (ďalej len "označený rozhodcovský rozsudok"). Okresný súd Brezno poverením z 3. augusta 2007 č. 5603 018584* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

Okresný súd Brezno uznesením z 12. marca 2012 č.k. 6 Er 259/2007-18 exekúciu zastavil. V dôvodoch svojho rozhodnutia označil za nesporné, že všeobecný súd je povinný v priebehu exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania, a kedykoľvek, ak v priebehu konania zistí, že tieto podmienky splnené nie sú, rozhodne o zastavení exekúcie. Jedným z týchto predpokladov je aj existencia relevantného exekučného titulu, vykonateľného tak po stránke materiálnej ako aj formálnej. Exekučný súd je pri postupe podľa § 45 zákona o rozhodcovskom konaní (ďalej len "ZoRK") oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby nebol materiálne právoplatný - nie je ním viazaný v zmysle § 159 O.s.p. a môže ho preskúmať z hľadísk ZoRK aj čo do materiálnej správnosti. Po preskúmaní zmluvy o úvere č. 6490404 zo dňa 11.05.2006, ktorá bola

podkladom na vydanie exekučného titulu, túto, vzhľadom na povahu zmluvných strán, predmet podnikateľskej činnosti oprávnenej, ako aj jej obsah, považoval súd za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ani prípadná klauzula o aplikácii Obchodného zákonníka nie je žiadnou prekážkou na aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa vychádzajúc zo subsidiarity Občianskeho zákonníka. Poukázal aj na smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako aj na skutočnosť, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere nebola osobitne vyjednaná, vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými zmluvnými podmienkami a že spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, a preto je neprijateľnou podmienkou, priechiacou sa dobrým mravom, kde výkon práv a povinnosti z nej odporuje dobrým mravom. Preto exekúciu zastavil podľa § 45 ods. 1 písm. c/ ods. 2 ZoRK v spojení s § 57 ods. 2 Exekučného poriadku.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 30. októbra 2012 sp. zn. 1 CoE 429/2012 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (prvý výrok) a návrh oprávnenej na prerušenie (exekučného) konania zamietol (druhý výrok). V odôvodnení rozhodnutia vzťahujúceho sa na potvrdenie prvostupňového uznesenia uviedol, že skúmaniu povahy obsahu rozhodcovského rozsudku musí predchádzať prieskum právomoci rozhodcovského súdu, ktorá sa zakladá rozhodcovskou zmluvou. Ak je totiž rozhodcovská zmluva neplatná, potom rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, ktorý odvodzoval svoju právomoc z neplatnej rozhodcovskej doložky, nie je materiálne vykonateľným exekučným titulom. Táto skutočnosť sama o sebe je dôvodom na zastavenie exekúcie, ktorá začala na základe takéhoto exekučného titulu trpiaceho neodstrániteľnou vadou, pre ktorú v exekúcii ďalej nemožno pokračovať. Odvolací súd preto konštatoval, že exekučný súd sa mal v danej veci prednostne zaoberať platnosťou rozhodcovskej doložky, pretože priznané plnenie rozhodcovským rozsudkom by nemuselo byť v zásade rozporné s platným právom, resp. odporuje dobrým mravom. Napriek tomu považoval prvostupňové rozhodnutie za vecne správne, aj keď čiastočne z iných dôvodov, pretože je preukázateľné, že zmluva o úvere, na základe ktorej vznikol zmluvný vzťah medzi oprávnenou a povinnou a bolo priznané plnenie rozhodcovským rozsudkom je zmluvou spotrebiteľskou. Rozhodcovská doložka upravená v bode 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere), na základe ktorej v danej veci vznikol exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa nie je rozdiel medzi výhradnou rozhodcovskou doložkou a voľbou dodávateľa, ktorý spotrebiteľovi rozhodcovské konanie vnúti ako najvhodnejší spôsob rozhodovania sporu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení) neplatná. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom exekučného súdu ohľadom konštatovania neprijateľnosti rozhodcovskej doložky z dôvodov, na ktoré poukázal prvostupňový súd. Hoci v predmetnej veci bolo možné s ohľadom na Exekučný poriadok zastaviť exekúciu aj s poukázaním na § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku odvolací súd uzavrel, že postup exekučného súdu, ktorý pristúpil k zastaveniu exekúcie podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 písm. c/ ods. 2 ZoRK bez vyhodnotenia platnosti rozhodcovskej doložky nespôsobuje v danom prípade nezákonnosť prvostupňového rozhodnutia, nakoľko exekučný súd v končenom dôsledku rozhodol správne.

(Zvyšná časť odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu sa týka jeho druhého výroku, t.j. výroku o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenie konania, ktorý oprávnená napadla odvolaním, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol samostatným uznesením z 15. júla 2012 sp. zn. 4 Co 71/2013).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcom (prvom) výroku napadla oprávnená dovolaním, v ktorom uviedla, že: súd rozhodol "nad rámec zverenej právomoci" (§ 241 ods. 2 písm. a/

O.s.p. v spojení s § 237 písm. a/ O.s.p.), v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. d/ O.s.p.), sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. e/ O.s.p.), súd svojim postupom odňal oprávnenej možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie, rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov oprávnená žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a dovolací súd aby Súdnemu dvoru Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr skúmal, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania, ktorý tvorí samostatnú časť jej dovolania.

Podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Súdny dvor Európskej únie právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol. Ak sa táto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno vykladať absolútne, t.j. že vnútroštátny súdny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C - 283/81 zo 6. októbra 1982 Súdny dvor uviedol, že "článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva".

V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že sudy priamo neaplikovali normy komunitárneho práva, keďže na danú vec sa vzťahujú právne normy platné na území Slovenskej republiky, do ktorých bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Otázka výkladu komunitárneho práva nebola pre riešenie daného prípadu rozhodujúca. Preto dospel dovolací súd k záveru, že nie je daný žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhovené podanému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania. Predmetný návrh preto dovolací súd zamietol.

V ďalšom dovolací súd skúmal, či dovolanie oprávnenej smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení, dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka namietala, že súdy v danom prípade rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), resp., že rozhodli "nad rámec" ich oprávnení.

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie je v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. prípustné vtedy, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť.

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera, namietala však nesprávnu aplikáciu a výklad Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z. To znamená, že v skutočnosti namietala nesprávne právne posúdenie veci.

Dovolateľkou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov

vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku). Námieta dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nie je preto opodstatnená.

Podľa názoru oprávnenej došlo v konaní k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. Tvrdí, že o otázke vykonateľnosti označeného rozhodcovského rozsudku už bolo právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku (§ 167 ods. 2 O.s.p.).

Ak už bolo o veci právoplatne rozhodnuté, bráni novému (ďalšiemu) rozhodnutiu o nej tzv. prekážka rozsúdenej veci (res iudicata). Túto prekážku zakladá, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

Zo spisu vyplýva, že súdny exekútor, ktorému oprávnená doručila návrh na vykonanie exekúcie na podklade označeného rozhodcovského rozsudku, požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a Okresný súd Brezno ho poveril vykonaním exekúcie.

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Poverenie súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie exekúciu vykonávať (k tomu viď bližšie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Z uvedených dôvodov udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nezakladá prekážku res iudicata pre rozhodnutie, ktoré exekučný súd v neskoršom štádiu exekučného konania založí na právnom závere, že exekučný titul pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný.

Dovolací súd uzatvára, že oprávnená neopodstatnene namieta, že v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p.

Dovolateľka tvrdí, že v konaní došlo tiež k procesnej vade v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p. (t.j. že súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný). Uvedené ustanovenie dopadá na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu. O prípad neexistencie návrhu na začatie konania ale ide len vtedy, ak chýba návrh ako procesný úkon, ktorým sa začína konanie. V predmetnom exekučnom konaní nejde o prípad, že by exekučný súd konal a rozhodoval bez toho, aby bol podaný návrh na začatie konania.

Exekučné konanie sa začína na návrh (§ 36 ods. 1 Exekučného poriadku).

Obsah spisu potvrdzuje, že oprávnená podala návrh na vykonanie exekúcie (č.l. 2 spisu). Jej dovolacia námieta, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p., nemá preto žiadne opodstatnenie.

Oprávnená v dovolaní zastáva tiež názor, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním

konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Z dovolania vyplýva názor oprávnenej, že k odňatiu jej možnosti pred súdom konať došlo tým, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jej účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým jej znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. Exekučný súd v štádiu skúmania, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. Pri tomto posudzovaní nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) - postačuje totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a pre posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Pokiaľ pre záver o tom, či určité rozhodnutie je alebo nie je vykonateľný exekučný titul môže dospieť exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aj len na základe údajov vyplývajúcich zo spisu, obdobne - to znamená aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže dospieť k tomuto záveru aj v neskorších štádiách exekučného konania.

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy rozhodli bez vykonania "dokazovania", bez nariadenia pojednávania a jej osobnej účasti.

Z dovolania vyplýva názor oprávnenej, že súdy nezistili v potrebnom rozsahu skutkový stav. Namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. (výlučne ktorá by, ako už bolo uvedené, mohla v danom prípade založiť prípustnosť dovolania oprávnenej). Vytýkaná neúplnosť alebo nesprávnosť by mohla byť (prípadne) spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že namietaným postupom súdov nebola oprávnenej znemožnená realizácia jej procesných práv.

Dovolateľka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jej práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tvrdí, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil, hoci pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Dovolací súd sa s jej názorom nestotožňuje.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Len platná rozhodcovská doložka môže totiž založiť právomoc na konanie rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní.

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť

označeného rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. Takéto oprávnenie má exekučný súd aj keď spotrebiteľ nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy postupom podľa zákona č. 244/2002 Z.z. Ak exekučný súd zistí, že rozhodnutie pripojené k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľné, je aj v prípade rozhodcovského rozsudku oprávnený konštatovať jeho nevykonateľnosť.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a v neprospech povinnej spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán. Dovolací súd sa stotožňuje so závermi súdov nižších stupňov a v podrobnostiach na ne poukazuje.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo o prípad zastavenie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre tento postup neboli splnené zákonné predpoklady. Pokiaľ súd prvého stupňa exekúciu zastavil a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nemal ich postup za následok odňatie možnosti oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pokiaľ dovolateľka svoje dovolanie odôvodnila tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorým možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada (ako je uvedené už vyššie) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia dovolateľkou tvrdených procesných väd v zmysle § 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O.s.p., a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p.; Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.